

Menneisyydestä saatuja opetuksia

”Mitä olemme kuulleet, minkä olemme saaneet tietää ja mitä isämme ovat meille kertoneet, sitä me emme heidän lapsiltansa salaa, vaan me kerromme tulevalle polvelle Herran ylistettävistä teoista, hänen voimastansa ja ihmeistänsä, jotka hän on tehnyt.” (Ps. 78:3, 4, VKR.)

Avaintekstit:

Ps. 78;
Ps. 105;
Gal. 3:29;
Ps. 106;
Ps. 80;
4. Moos. 6:22–27;
Ps. 135.

Lukuisissa psalmeissa ylistys on muotoiltu kerronnaksi Herran voimallisista pelastusteoista. Näitä psalmeja kutsutaan usein pelastushistoriallisiksi tai historiallisiksi psalmeiksi. Jotkut niistä vetoavat Jumalan kansaan ja kehottavat heitä oppimaan historiastaan, erityisesti omista ja esivanhempiensa virheistä. Tietyissä historiallisissa psalmeissa hallitsevana tekijänä on ylistyssävel, jolloin Jumalan menneitä ihmeellisiä tekoja Jumalan kansan hyväksi on haluttu korostaa laulun muodossa. Nämä hymnit ovat vahvistaneet ihmisten luottamusta Herraan, joka on uskollinen ja kykenee vapauttamaan heidät senhetkisistä vaikeuksista.

Historiallisten psalmien erityinen viehätysvoima on siinä, että ne auttavat meitä näkemään elämämme osana Jumalan kansan historiaa ja ottamaan tuon menneisyyden omaksemme. Koska meidät on Kristuksen kautta adoptoitu historiallisen Jumalan kansan perheeseen (Room. 8:15; Room. 9:24–26; Gal. 4:6, 7), muinaisen Israelin kansan historiallinen perintö on todellakin kertomus myös meidän hengellisestä syntyperästämme. Siksi voimme ja meidän pitäisi oppia heidän menneisyydestään, joka on myös omaa menneisyyttämme.

Lopullisena tavoitteena on ymmärtää, että jokaisella Jumalan kansan sukupolvella on pieni mutta merkittävä osa Jumalan suurten suunnitelmien toteutumisessa täällä maailmassa käytävässä suuressa taistelussa.

11.3.–7.4. Nykyaika-lehden kevätnumerun myyntikampanja
Tämä tutkistelu on sapatiksi 9.3.2024

PYSÄYTTÄ- MÄTÖN HERRAN USKOLLISUUS

Lue Ps. 78. Mitä kolmea historiallisesti merkittävää vaihetta psalmissa korostetaan? Mitä toistuvia opetuksia Asaf tuo esiin kyseisistä vaiheista?

Jumalan uskollisuus ja Israelin uskottomuus korostuu Israelin historiassa. Menneisyyden muistelun tulisi opettaa tulevia sukupolvia olemaan toistamatta esivanhempiensa virheitä ja luottamaan sen sijaan Jumalaan ja pysymään hänelle uskollisina. Psalminkirjoittaja käyttää historiaa vertauksena (Ps. 78:2), mikä tarkoittaa, että ihmisten tulisi miettiä syvällisesti psalmin sanomaa ja etsiä sen merkitystä heille henkilökohtaisesti. Ps. 78:2 on profeettallinen kuvaus Jeesuksen tavasta käyttää vertauksia opetusmenetelmänään (Matt. 13:34, 35).

Psalmissa viitataan myös Egyptistä poislähtöön (Ps. 78:9–54), Kanaaninmaahan asettumisen (Ps. 78:55–64) ja Daavidin aikaan (Ps. 78:65–72.) Psalmi kuvaa Herran mahtavia tekoja sekä sen seurauksia, kun ihmiset rikkovat liittonsa Jumalan kanssa. Israelin historia kertoo monista eri tavoista, joilla kansa oli uskoton Jumalalle, erityisesti heidän epäjumalanpalveluksestaan (Ps. 78:58).

Psalminkirjoittaja korostaa Israelin uskottomuuden juurisyitä: he unohtivat, mitä Jumala oli tehnyt heidän hyväkseen, eivät luottaneet häneen vaan koettelivat häntä (Ps. 78:18, 41, 56), kapinoivat häntä vastaan, eivät pitäneet hänen lakiaan, liittoaan eivätkä todistuksiaan (Ps. 78:10, 37, 56). Korostamalla näitä uskottomuuden erityismuotoja psalminkirjoittaja antaa ymmärtää, että Israelin hylkääminen historiasa on johtunut ihmisten kyvyttömyydestä luottaa Herraan (Ps. 78:7, 8).

Tätä psalmia lukiessa häkeltyy ihmisten itsepäisyydestä ja hengellisestä sokeudesta vastakohtanana Herran kärsivällisyydelle ja armolle. Miten jokainen uusi sukupolvi oli niin hidas oppimaan?

Entä me? Emmekö mekin unohda Jumalan menneitä ihmeitä ja laiminlyö hänen liittovaatimuksiaan? Ps. 78 ei kannusta luottamaan omiin tekoihin. Sen sijaan se osoittaa, miten turhaa ihmisen oma tahto on, ellei se perustu Jumalan uskollisuuden tiedostamiseen ja hänen armonsä vastaanottamiseen. Jumalan kansan epäonnistuneet taistelut (Ps. 78:9, 62–64) selventävät psalmin opetusta siitä, että ihmisen ponnistelut ilman uskollisuutta Jumalaa kohtaan ovat tuomittuja epäonnistumaan.

HISTORIAN MUISTA- MINEN JA JUMALAN YLISTÄMI- NEN

Lue Ps. 105. Mitä historian tapahtumia ja niiden antamia opetuksia käsitellään tässä psalmissa?

Ps. 105 muistuttaa tapahtumista, jotka muovasivat Herran ja hänen kansansa liittosuhdetta. Se keskittyy Jumalan Abrahamin kanssa tekemään liittoon. Jumala lupasi antaa tälle ja tämän jälkeläisille maan. Se vahvistettiin lisakille ja Jaakobille, ja sai täyttymyksensä Joosefin, Mooseksen ja Aaronin sekä Kanaaninmaan valloituksen kautta. Psalmi antaa toivoa Jumalan kansalle kaikissa sukupolvissa, sillä Herran ihmeelliset teot menneisyydessä takaavat Jumalan muuttumattoman rakkauten kansaansa kohtaan kaikkina aikoina (Ps. 105:1-5, 7, 8).

Psalmi 105 muistuttaa Psalmia 78 (ks. eilisen tutkistelusuosus) siinä, että myös se korostaa Jumalan uskollisuutta kansaansa kohtaan menneisyydessä. Sitä korostetaan, jotta se kirkastaisi Jumalaa ja innostaisi ihmisiäkin uskollisuuteen. Psalmi 105 ei kuitenkaan mainitse ihmisten menneisyyden virheitä. Psalmilla on eri tarkoitus.

Psalmissa 105 historiaa käydään läpi Israelin suurimpien patriarkkojen elämänvaiheiden kautta. Siinä näytetään Jumalan johdatus ja patriarkkojen tapa kärsivällisesti kestää vaikeuksia. Heidän kestävyytensä ja uskollisuutensa palkittiin ruhtinaallisesti. Ps. 105 kutsuu jäljittelemään heidän uskoaan ja odottamaan luottavaisesti Jumalan antamaa vapautusta.

Ps. 105 on ylistyshymni (Ps. 105:1-7), mikä osoittaa, että ylistääkseen todella Jumalaa, kansan on tunnettava historiansa. Sen tunteminen vahvistaa uskoa ja antaa lukemattomia syitä ylistää Jumalaa.

Jumalan palvelijoita puhutellaan Abrahamin jälkeläisinä ja Jaakobin poikina (Ps. 105:6). Heitä pidetään Jumalan lupauksen täyttymyksenä tehdä Abrahamista suuri kansa (1. Moos. 15:3-6). Psalmista korostaa jatkuvuutta patriarkkojen ja Jumalan kansan myöhempien sukupolvien välillä, sillä Jumalan valta "ulottuu yli koko maanpiirin" (Ps. 105:7, kursiivi lisätty). Hän kehottaa muistamaan, että "meidän Jumalamme" on myös koko maailman kaikkivaltias Herra ja että hänen laupeutensa ulottuu kaikille kansoille (Ps. 96:1; Ps. 97:1). Tämä psalmi on kutsu uskollisuuteen jokaiselle uskovien sukupolvelle.

Kuinka näemme itsemme uskovien ketjussa Abrahamista lähtien? (Ks. Gal. 3:29.) Mitä voimme oppia historiasta?

**HISTORIAN
MUISTA-
MINEN JA
KATUMUS**

Lue Ps. 106. Mitä historian tapahtumia ja niistä saatuja opetuksia psalmissa korostetaan?

Ps. 106 nostaa esiin Israelin historian tärkeimmät tapahtumat (Egyptistä poislähdön, erämaavaelluksen, elämän Kanaaninmaassa). Se korostaa isien hirvittäviä syntejä, jotka saavuttivat huippunsa sukupolvessa, joka vietiin pakkosiirtolaisuuteen. Psalmi kirjoitettiin todennäköisesti silloin, kun kansa oli Babylonissa tai palannut sieltä kotiin. Pyhän Hengen innoittamana psalminkirjoittaja kertasi Jumalan kansalle näitä historiallisia tapahtumia ja opetuksia, joita ihmisten olisi pitänyt saada niistä.

Tämäkin psalmi kiinnittää huomiomme Jumalan uskollisuuteen armoliitollaan, jonka kautta hän pelasti kansansa menneisyydessä (Ps. 106:45). Se ilmaisee toivoa siitä, että Jumala jälleen kerran on suosiollinen katuvalle kansalleen ja kokoaa sen kansojen keskeltä (Ps. 106:47). Pyyntö vapautua senhetkisistä ahdingoista ei ole vain toiveajattelua, vaan uskonrukous, joka perustuu Jumalan aiemmista vapauttamisista saatuun varmuuteen (Ps. 106:1-3) ja hänen pettämittömyyden uskollisuuteensa kansansa tekemälleen liitolle.

Israelin menneiden epäonnistumisten muistelu Psalmisssa 106 on olennainen osa ihmisten synnintunnustusta ja sen tunnustamista, etteivät he ole parempia kuin esi-isänsä. Nykyinen sukupolvi myöntää olevansa jopa pahempi kuin esi-isänsä, koska se tiesi menneiden sukupolvien pahojen tekojen seuraukset ja sen, kuinka Jumala suuressa armossaan pelasti heidät, vaikka he olivat tarkoituksellisesti vaeltaneet pahoilla teillä. Jos tämä oli totta tuon sukupolven kohdalla, kuinka paljon enemmän meidän kohdallamme tänä päivänä – meidän, joilla on ilmoitus Jumalan luonteesta ja pelastavasta armosta Jeesuksessa ja hänen ristinkuolemassaan.

Psalmin 106 hyvä uutinen on, että Jumalan rakkaus voittaa aina kansan synnit (Ps. 106:8-10, 43-46). Mooseksen ja Pinehaksen keskeinen rooli Jumalan vihan laannuttamisessa oli eräänlainen esikuva siitä esirukouksesta, jota Kristus suorittaa uskovien puolesta. Vain henkilökohtainen kokemus Jumalan armosta voi muuttaa jonkin menneen ajan kertomuksen meidän kertomukseemme.

Lue 106:13. Miksi nämä sanat ovat niin helposti totta myös meidän elämässämme?

VERTAUS HERRAN VIINIKÖYN- NÖKSESTÄ

Lue Ps. 80. Miten Jumalan kansaa kuvataan psalmissa? Mitä kansa pyytää itselleen?

Israel kuvataan viinitarhana, jonka Jumala otti juurineen Egyptistä, orjuuden maasta, ja siirsi luvatus maan yltäkyläisyyteen. Kuva viinitarhasta välittää ajatusta siitä, että Jumala on valinnut Israelin ja haluaa huolehtia siitä (ks. myös 1. Moos. 49:11, 12, 22; 5. Moos. 7:7-11).

Psalmissa 80 Jumalan viinitarha on kuitenkin hänen vihan sa kohteena (Ps. 80:13). Profeetat julistavat, että viinitarhan hävitys on merkki Jumalan tuomiosta siksi, että viiniköynnös on muuttunut huonoksi (Jer. 5:1-7; Jer. 2:21).

Psalmissa 80 ei pohdita tuomion syitä. Jumalan armon syvyyden huomioon ottaen psalminkirjoittaja on ymmällään siitä, että Jumala pidättää läsnäoloaan kansaltaan niin pitkään. Jännite Jumalan vihan ja tuomion ja toisaalta hänen armonsa ja anteeksiantonsa välillä saa psalminkirjoittajan pelkäämään, että Jumalan viha saattaa jäädä vallitsevaksi ja riuduttaa kansan pois (Ps. 80:17, VKR).

Lue 4. Moos. 6:22-27. Kuinka tätä siunausta käytetään Psalmissa 80?

Psalmin kertosäe tuo mieleen Aaronin lupauksen Jumalan ikuisesta siunauksesta kansalleen (4. Moos. 6:22-27). Se korostaa toivoa siitä, että Jumalan armo voittaa syyt, jotka ovat ajaneet kansan kurjuuteen: ”Jumala, auta meidät ennallemme, anna meidän nähdä kasvojesi valo, niin me pelastumme.” (Ps. 80:4; ks. myös Ps. 80:8, 20.)

Heprean kielen ennallistamista tarkoittava sana tulee palauttamista tarkoittavasta sanasta. Tuota sanaa käytetään Raamatussa usein silloin, kun Jumala kutsuu luotaan pois eksyneitä kansaansa palaamaan luokseen. Ennallistaminen liittyy katumukseen, synnin hylkäämiseen ja Jumalan luo palaamiseen. ”Minä annan heille uuden sydämen, niin että he tuntevat minut ja ymmärtävät, että minä olen Herra. He kääntyvät jälleen minun puoleeni, koko sydämestään. He ovat minun kansani, ja minä olen heidän Jumalansa.” (Jer. 24:7.)

Millä tavoin olet itse kokenut, että kääntymys on paluuta Jumalan luo?

HERRAN SUVEREENIUS HISTORIASSA

Lue Ps. 135. Mitä historiallisia tapahtumia psalmissa korostetaan? Mitä opetuksia psalminkirjoittaja löytää niistä?

Ps. 135 kutsuu kansaa ylistämään Herraa hänen hyvydestään ja uskollisuudestaan, jota hän on osoittanut luomisessa (Ps. 135:6, 7), Israelin pelastushistoriassa Egyptistä poislähdön aikaan (Ps. 135:8, 9) ja luvatus maan valloittamisen yhteydessä (Ps. 135:10-12).

Herra osoitti armonsa valitsemalla Israelin erityiseksi aarteekseen (Ps. 135:4). Kansan asema erityisaarteena kuvastaa Herran ja hänen kansansa liittosuhdetta (5. Moos. 7:6-11; 1. Piet. 2:9, 10). Israelin valinta perustui Herran omaan tahtoon, ja siten Israelilla ei ollut mitään perustetta tuntea ylemmyyttä muihin kansoihin nähden. Ps. 135:6, 7 osoittaa, että Herran yliveritaiset tarkoitukset maailman suhteen eivät alkaneet Israelista, vaan luomisesta. Siksi Israelin tulisi nöyrästi täyttää sille annettu osa Jumalan pelastussuunnitelmassa koko maailmaa varten.

Jumalan suurten tekojen kertaaminen (Ps. 135:8-13) huipentuu lupaukseen siitä, että Jumala hankkii kansalleen oikeutta ja on laupias heitä kohtaan (Ps. 135:14). Jumala antaa sorretille ja puutteenalaisille vapauttavan tuomion (Ps. 9:5; Ps. 7:9; Ps. 54:3; Dan. 7:22). Herra on luvannut puolustaa kansaansa ja ajaa sen asiaa (5. Moos. 32:36). Siten Ps. 135 pyrkii rohkaisemaan kansaa luottamaan Herraan ja pysymään uskollisena heidän liitolleen hänen kansaan.

Herran uskollisuus saa psalminkirjoittajan vakuuttamaan, että epäjumalat ovat mitättömiä ja vain Herralla on ylin valta maailmassa (Ps. 135:15-18). Epäjumaliin luottaminen tekee niiden palvojista yhtä toivottomia ja voimattomia kuin epäjumalat itse ovat (Ps. 135:18). Psalmi osoittavat, että Jumalaa tulee ylistää sekä luojana että pelastajana. Tämä ajatus välittyy hienosti kymmenen käskyn 4. käskyn kahdessa toisinaan täydentävässä versiossa (2. Moos. 20:8-11; 5. Moos. 5:12-15). Koska Jumalan voima luomisessa ja historiassa on vertaansa vailla, Jumalan kansan tulisi aina luottaa häneen ja palvoa yksin häntä. Hän on meidän luojamme ja lunastajamme. Vain häntä tulee palvoa. Minkä tai kenen tahansa muun palvonta on epäjumalanpalvelusta.

Kuinka varmistumme siitä, ettei meillä ole epäjumalia?

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ap. t. 7 ja Hepr. 11. Mikä on Jumalan perimmäinen päämäärä hänen johtaessa kansaansa historiassa?

Historiaa käsittelevät psalmit ovat vahva todistus Jumalan uskollisuudesta kansaansa kohtaan. Jokainen tapahtuma Jumalan kansan historiassa oli kaitselmuksellinen askel, joka johti kohti Pelastajaa koskevan lupauksen täyttymistä Jeesus Nasaretilaisen persoonassa. Jopa koettelemukset, jotka usein hämmensivät kansaa ja saivat heidät ajattelemaan, että Jumala oli hylännyt heidät, olivat täysin Jumalan hallussa. Ne olivat osa hänen kaitselmustaan, sillä Jumala on historian Herra. Taidokkaasti psalminkirjoittaja tuo esiin totuuden siitä, ettei edes kansan uskottomuus voi estää Jumalaa pysymästä uskollisena kansaa kohtaan ja täyttämästä lupausiaan. Yksilöt ja ihmisryhmät, jotka eivät tehneet parannusta, suljettiin kuitenkin liittosiunausten ulkopuolelle, ja heidän surullinen loppunsa toimii varoituksena siitä, kuinka elämä ilman Jumalaa tai häntä vastustaen tuhoaa ihmisiä. Psalmit kannustavat Jumalan lapsia kaikkina aikoina panemaan toivonsa Herraan ja pysymään hänelle uskollisina. ”Meillä ei ole tulevaisuudessa mitään pelättävää, kunhan emme unohda Herran johdatusta ja hänen opetustaan mennessä historiasamme.” (TKK 50.)

Jotta Jumalan kansa voi kulkea pelottomasti eteenpäin, sen täytyy tuntea oma historiansa. Ellen G. White neuvoo uskovia lukemaan Psalmit 105 ja 106 ”ainakin kerran viikossa” (TM 98).

Historia osoittaa, ettei yksikään lupaus, jonka Jumala on antanut sanassaan, jää täyttymättä. Tähän sisältyvät lupaukset nykyisestä yksilöllisestä huolenpidosta ja Kristuksen toisesta tulemuksesta sekä uudesta maasta.

Keskustelunaiheita:

1. Mitä siunauksia koituu siitä, että muistaa Jumalan uskollisen johdatuksen hänen kansansa historiassa? Mitä seurauksia on sillä, jos unohdamme tai olemme piittaamatta menneisyydestä saaduista opetuksista? Kuinka voimme soveltaa näitä samoja periaatteita meihin seurakuntana, joka on kutsuttu tekemään samaa kuin muinainen Israel?

2. Kuinka psalmit rohkaisevat meitä tunnistamaan Jumalan huolenpidon elämässämme ja harjoittamaan kärsivällisyyttä ja luottamusta hänen ylivertaisiin teihinsä, silloinkin kun ei ole helppoa ymmärtää, miksi asiat tapahtuvat niin kuin tapahtuvat?